

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ

Пріоритетним напрямком розвитку сучасної освіти є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує ефективність навчального процесу, виховання і розвиток учнів, доступність і якість освіти, підготовку молоді до діяльності в інформаційному суспільстві – суспільстві знань. Використання Інтернет – технологій дозволяє прискорити і оптимізувати процес навчання, надає результатам навчання практичної та особистісної значущості, застосовності до розв'язування проблем повсякденного життя.

Популярність використання Інтернет – ресурсів у навчально-виховному процесі з біології зростає з кожним днем, і відповідно є нагальна потреба у відповідній методичній підготовці майбутніх учителів.

Так, зокрема, у процесі виконання завдань для самостійної аудиторної і позааудиторної роботи з методику навчання біології студенти працюють із сторінками сайту НАПН України (www.apsu.org.ua): зміст середньої освіти, педагогічні інновації, педагогічні програмні засоби тощо.

Корисним для майбутніх учителів є сайт МОНмолодьспорту України (www.mon.gov.ua): діяльність (загальні документи) та нормативна база.

Як показує аналіз практики використання студентами Інтернет – мережі, найбільшою популярністю користуються спеціалізовані ресурси методичного спрямування. Так, зокрема, глибока категоризація методичних розробок, зручність пошуку, тематичність – відмінність <http://metodportal.net/node> від подібних сайтів.

<http://biology.civica.org> – сайт Всеукраїнської громадської організації "Асоціація вчителів біології України". Для відвідувачів пропонуються такі рубрики: "Авторські сторінки", "Програми: питання відкриті ...", "Наукова робота", "Корисні посилання". Дане інформаційне джерело надає можливість систематичного обміну інформацією та методичними матеріалами, а в режимі "онлайн" відбуваються диспути на актуальні питання біологічної освіти.

У розділі "Інструкції для вчителів", що розміщений на <http://shkola.net.ua>, корисними будуть: інструкція з охорони праці при проведенні демонстраційних дослідів, інструкція з надання першої допомоги при нещасному випадку тощо.

Цінною для майбутніх учителів є інформація освітніх порталів: "Педагогічна преса" [4], "Шкільний світ" [3], "Основа" [2], а також електронна версія журналу "Біологія" [1].

Сучасні інформаційні технології надають вчителю значні можливості щодо узагальнення, презентації та поширення педагогічного досвіду. Одним із ефективних засобів, що використовується з цією метою, є створення персональної сторінки в мережі Інтернет: <http://pti.kiev.ua>, <http://biology.at.ua>, <http://www.kozlenko.narod.ru>, <http://www.albinaandr.siteedit.ru>, <http://tana.ucoz.ru> <http://biologkerichen.at.ua> і т.п. Це дозволяє творчим учителям не лише представити власні розробки в різних форматах, а й організувати спілкування з колегами на форумі з використанням вбудованого блогу та за допомогою персональних повідомлень. Перевага персонального сайту вчителя перед презентаціями полягає, насамперед, в його оперативності та актуальності: вчитель постійно поповнює сайт власними розробками, зміст сайту відображає не лише минулий досвід вчителя, а й те, над чим він працює в даний момент. Тут можна знайти методичні рекомендації щодо проведення уроків, позакласних та позаурочних занять, ознайомитись з авторськими варіантами тематичного планування, різноманітними розробками досвідчених педагогів: планами-конспектами навчальних занять та мультимедійними презентаціями до них; аудіо- та відеофайлами; олімпіадними завданнями; варіантами контрольних робіт і тестових завдань. Також можна переглянути перелік посилань, якими користуються педагоги в своїй діяльності.

В Інтернет – мережі є сайти з електронними енциклопедіями, довідниками, та інтерактивними словниками: <http://www.ebio.ru>, www.krugosvet.ru, <http://www.biology.ru>, www.cellbiol.ru, <http://www.botanik-learn.ru>, <http://animal-video.io.ua>, <http://www.belena.biz>, <http://beaplanet.ru>, <http://liktravy.com>, <http://redbook-ua.org> і т.п. Завдяки цим інформаційним ресурсам всі учасники навчального процесу можуть дуже швидко отримувати точні дані з найрізноманітніших питань біологічної науки.

Під час підготовки та проведення позакласних заходів, доцільним буде використання таких Інтернет – ресурсів:

а) www.muldyg.ru – лауреати Нобелівської премії з медицини, закони, електронна бібліотека, біологічні організації;

б) www.medbiol.ru – науково-популярний сайт про біологію та медицину;

в) www.nenc.gov.ua – сайт національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді;

г) www.zooclub.ru – сайт про диких і домашніх тварин тощо.

Одним із найбільш пізнавальних та виховних видів позакласної роботи є екскурсії. Але, як показує аналіз шкільної практики, вчителі досить часто відмовляються від проведення таких типів занять. Всесвітня мережа допомагає вирішити дану проблему: організувати захопливу віртуальну екскурсію.

<http://www.nbg.kiev.ua> – Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України” – чудовий ресурс для проведення віртуальної екскурсії для учнів 7-х класів під час вивчення теми “Покритонасінні”.

Для учнів 8-х класів при вивченні теми “Різноманітність ссавців” актуальною буде віртуальна екскурсія до Національного науково-природничого музею НАН України (<http://www.museumkiev.org>).

Для учнів старшої школи доцільно провести екскурсію в Національний музей Дарвіна (<http://www.darwin.museum.ru>) та відвідати експозиційні зали: “Зоогеографія”, “Розвиток органічного світу”, “Еволюція поведінки”, “Походження людини”, “Взаємодія людини і природи”.

Обов'язковою умовою підготовки сучасного вчителя до уроку є ознайомлення з найновішими відкриттями науки, про які йдеться на: українському біологічному сайті (<http://biology.org.ua> – висвітлення сучасного стану біологічної науки та освіти в Україні), <http://www.sbio.info> (новини науки, навчальні матеріали, довідники, реклама, форуми), “Биодан. Новости биологии” (<http://www.biodan.narod.ru> – цікава наукова інформація з окремих розділів біології: ботаніки, зоології, генетики, антропології), <http://molbiol.edu.ru> (новини молекулярної біології та біотехнології) тощо.

Отже, Інтернет є унікальним засобом для вирішення багатьох освітніх проблем, підвищення ефективності навчання в цілому. Довідкові, навчальні, освітні й культурні ресурси Інтернету практично неосяжні. Скласти їхній повний каталог неможливо, адже Інтернет є “живим” середовищем, в якому щомиті відбуваються зміни. Під час його використання у процесі методичної підготовки у майбутнього вчителя біології формується критичне сприйняття й осмислення інформації, вміння її інтерпретувати та систематизувати, розуміти сутність та адресну спрямованість. Все це сприяє якісній підготовці до роботи в сучасній школі.

Використані інформаційні джерела:

1. <http://bio.1september.ru/index.php>
2. <http://osnova.com.ua>
3. <http://osvitaua.com>
4. <http://pedpresa.com>

А н н о т а ц и я

В статтє анализируются особенности использования Интернет-ресурсов в процессе методической подготовки современного учителя биологии. Акцент сделан на содержании и возможностях Интернет-ресурсов для подготовки студентов к организации и проведению учебных занятий по биологии.

A n n o t a t i o n

The article analyzes the characteristics of Internet resources in the methodical training of modern biology teacher. The emphasis is on the content and features of Internet resources to training students for the organization and conduct of studies in biology.